

„Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené” (Róm 9,16)

KÉT ÉVTIZED ÁSZÁRON (1991-2011) ISTEN KÖZELSÉGÉBEN

„ Nem a nagy sereg segíti győzelemre
a királyt,
nem a nagy erő menti meg a hőst,
Csalódik, aki lovaktól vár segítséget,
mert nagy erejük nem ment meg”
(Zsolt 33,16-17)

„Megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy
nem karddal és lándzsával szabadít meg az
Úr” (1Sám 17,47)

A Délvidéken, a szlavóniai Kórógyon (és Szentlászlón) gyülekezeti szolgálatban eltöltött évtized után Isten egy dunántúli településre hozott bennünket. A polgárháború szelétől megrendülten a hirtelen – váratlan ránk szakadt változás kábulatában még nem sejtettem azt az egészen újszerű házi feladatot, amit az én Atyám titokzatosan a vándortarisznyámba rejtett, amikor az országhatáron átbocsájtott. Beíratott engem az ő iskolájába, hogy sokféle vélt és elképzelt remekművet bennem és körülöttem leromboljon, hogy a „nagy könyvekben” ideálisnak, köznapian szokványosnak, illuzórikusan kíváncsnak tűnő képtárát a lelkészi szolgálatnak lecserélje egy minőségében egészen másra. A kirakat – látványosság vonzásköre helyett a kifelé láthatatlan belső szoba csendjét kaptam, az emberek által biztosított háttér és a hozzájuk tartozó harcászati eszközök helyett egy általa megszentelt küzdőtérre hívtam, ahol a jákóbi tusakodás végcélja volt a tét: „... míg meg nem áldasz engem.” A két világ ütközőpontjában, mélység és magasság között hányódva egyre kevésbé értettem, láttam az összefüggéseket.

Az otthonról hozott alföldi, közepesen nagynak számító kunmadarasi gyülekezeti élet szilárd biztonsága, tartást adó rendje, megszokott sajátosságai kis gyermekkoromtól belém ivódtak. Majd a Hajdúvidék mamut-gyülekezetében, az esperesi székhelyként is szolgáló Hajdúhadházon szemlélhettem egy nagyüzemi rendszerben működő, élő református közösség színes hétköznapijait, csodálatos vasárnapjait, ünnepeit. Míg az első önálló lelkészi szolgálatot a kórógyi gyülekezetben gyakorolhattam. Mindez együttvéve meghatározó látásmódot, érettné vélt hitbeli meggyőződést és begyakorolt módszereket kölcsönzött, melyek biztonságosnak látszottak. E vélt biztonságot már alapvetően kikezdte az ún. „menekült státusz”, melynek súlyos belső tartalmát sok éven át az Ady – sorok csendes fohászával mertük értelmezni:

„ Uram, háborúból jövök én,
Mindennek vége, vége:
Békíts ki Magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.”

(Ady: Imádság háború után c. versből)

Értetlenül álltam az életem mellékelt ábrája mellett, amikor az Úr a mindennapok testi-lelki összkomfortja helyett a Kérith patak szikkadt -, füves, partjára mutatott és várakozásra intett. Áldott, névtelen hollóinak jöttére, s a patak szomjúságot csillapító, hús vizére. VÁRNI AZ ÚRRA. Sértődötten vonultam magamba és követeltem a „nekem kijáró” munkaeszközöket. A korábbi szolgálati út „természetes” velejáróit. A látványos, mozgalmas, eredmény és siker-centrikus lelkészi pályaképet. S mikor évek múltán még mindig a toporzékoló gyermek szintjén tartottam – az én Uram csendes határozottsággal egy számomra ismeretlen helyre vezetett: „Ezek után történt, hogy Isten ezt mondta: „Fogd a te egyetlenedet, akit szeretsz... és menj el Mórijjá földjére, és áldozd fel ott égőáldozatul az egyik hegyen...”(1Móz 22,1-2). Végtelennek tűnő út, nehéz megérkezés – s a halál közelségéből csodálatos kitekintés *egy másik hegyre* – a Golgotára -, ahol az egyetlen, tökéletes áldozat található. Ezért a látványért

érdeemes volt megtenni az alig járható utat a Móri-hegyig. A Golgota fénye – teljes ragyogásában – erről a helyről tündököl.

Embereként mozgalmas, eseménydús napok helyett a Háránba vezető útra indított, útravalóként a drága ígérettel: „Mert én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhova mégy, bizony, nem hagylak el” (1Móz 28,15). Szégyenkezve ismertem fel: „Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam” (1Móz 28,16). Tomboló viharok múltával a kedves élmény maradandó. Jézussal kézenfogva a hullámok fölött – gyermeki hittel és kíváncsisággal –; majd az elmerülés veszélyének rettenete – a megmentő kéz oltalmazó szeretetétig.

Hosszú téli napok, esték nyomasztó hallgatóságában Bárúk türelmére, Jeremiás kitartására emlékeztetett. A királyi kandalló izzó tűzének lángjai közé kerültek a drága sorok, az élet ígéi, de nem végleg, nem örökre.

Az Úr iskolájába járva, szelíd türelemmel tanítgatott engem Mesterem a gázai út szépségére. A járatlan, elhagyatott út titkára, ahol csupán egyetlen ember várakozik nagy szükségben a segítségre. Tanított, nevelt az igényes pásztori lelkületre, mely mindent hátrahagy az egy megkeresése végett. Emberi, bókok, földi elismerések helyett a keresztutakra, elhagyatott ösvényekre, kietlen tájakra küldött. Krisztus kicsinyeire mutatott. Évtizedek óta özvegyekre, más módon magányosokra, egyedül küszködőkre, lelki – testi betegségben szenvedőkre. Mindig az egyre. Vajon felkeresem-e, észreveszem-e, meglátogatom, elidőzőm nála, vele töltöm-e az idő töredékét? Értékes-e egy emberi élet – egy megrepedt nádszál, egy pislogó mécses –, aki „csak” önmagával ajándékozhat meg?

Gyakran bosszúsán, türelmetlenül kérdezősködtem feladatomban, küldetésemben felől. „Tiszta és szeplőtlen kegyesség az Isten és Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket nyomorúságukban” (Jak 1,27). A Krisztus-test tagjaként ily módon szolgálva, ezzel egyidejűleg a gyönyörűséges iga a Jézus beszédének továbbadása. A nélküle elhordozhatatlan teher, a csontokba rekesztett tűz, mely űz, kényszerít alkalmas és alkalmatlan időben egyaránt, akkor is, amikor hét lakattal elzárva hallgatnék és merő szenvedések árán szólhatok csak. „Emberfia! Őrállóvá tettelek téged. Ha ígét hallasz tőlem, figyelmeztess őket az én nevemben! Aki hallgat rá, az hallgat rá, aki nem törődik vele, az nem törődik vele”, (Ez 3,17; 27).

A mögöttem lévő két évtized alatt folyamatos, kedves örömet jelentett nekem a gyermekekkel való foglalkozás. Ez a szolgálati terület is szolid – szerény feltételek mellett van jelen, hiszen már rég nincsenek hittanos csoportok, csupán tíz alatti létszámban vannak gyermekek. Így szinte egyenként vagy ritkábban ketten-hárman jönnek órára és az éppen aktuális osztályos anyagot dolgozzuk fel. E szokatlan helyzetben egészen személyessé érnek a kapcsolatok, kötetlen beszélgetés, egyéb érdeklődés is helyet kap a hittanórákon. E néhány gyermek hűségesebb kitartása és egy-két középiskolás diákunk segítsége révén, karácsony szentestéjén 2-3 jelenettel, énekekkel lepjük meg a gyülekezetet. Gyermekeink az évek során lassan belátják, elfogadják, hogy a hitoktatás nem valami szükséges rossz vagy könnyen hanyagolható, felesleges dolog, hanem ajándék, növekvő kis életük értékes része, hiszen mi nem valamit tanulunk, hanem Valakit, az élet urát igyekszünk megismerni. Szívesen és örömmel gondolok ezekre a gyerekekre és mindig várom őket.

Felejtethetetlen számomra egy beszélgetés töredéke, hosszú évekkel ezelőtt – egy lelkész társam, hozzám közel álló testvérem látogatott meg messziről. Sodró erejű élménybeszámolója, tekintélyes felsorolása az akkori gyülekezeti munkáról lenyűgöző hatással bírt. Végére jutván e színes gazdagságnak, nekem szegezte a kérdést: „és te mit csináltál, mi mindent valósítottál meg az elmúlt évben?” Emlékszem: zavartan kerestem a szavakat és valami olyasmit válaszoltam, hogy a Te látványos, kézzelfogható munkádhoz képest, szinte semmit. Az ilyen minőségű megméréseben én nem tettem semmit. Azóta is sokszor megkísért e beszélgetés mélyén rejlő kétféle látásmód, értékrend, mely valahol – Isten

szeretete által – találkozik. Minden látható ellenére én is igyekszem újra és újra hinni: „hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban” (1Kor 15,58 b).

Végezetül szeretnék ebben a formában is hálát adni Istennek, hogy amikor húsz évvel ezelőtt az aknavető és bombák majdnem a föld színével tették egyenlővé a szentlászlói paróchiát és benne minden személyes holminkat – hajlékot ajándékozott nekünk az ászári lelkész-lakáson. S egyben egy új szolgálati mezőt a hat település gyülekezeteiben.

Nevek fölemlítése nélkül mondok köszönetet minden kedves testvéremnek, akik az elmúlt két évtizedben bármikor, bármivel igyekeztek számomra járhatóbbá tenni az utat és részt vállalni a közös szolgálatban. A mi Istenünk jótetszése, szeretete legyen továbbra is velük!

Nem tehetem, hogy itt és most ne mondjak köszönetet egy számomra különösképpen kedves asszonytestvéremnek az ászári gyülekezetben. Hosszú évek alatt mindig volt ideje a gyülekezet bármilyen jellegű szükségéről való gondoskodásban jelen lenni, tevékenyen többet és többet vállalni. Derűs mosolyával szavak nélkül is biztat, bátorít a következő lépésre. Szeretettel gondolok a velünk szemben lakó nénire is, gyülekezeti tagunkra, aki nélkül elképzelhetetlen lett volna az itt eltöltött idő. Köszönöm férjemnek, Vajs Tibor kisbértárkányi lelkipásztornak, hogy velem volt jóban-rosszban és saját teendői mellett húsz éven át ellátta – zavarbaejtő pontossággal, hozzáértéssel – az ászári gyülekezet adminisztrációját. Bizakodó reménységgel tekintünk a mi hitünk fejedelmére, Jézusra, aki „tegnap, ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13,8). „Testvérek, menjünk bátran, hamar leszáll az éj, E földi pusztaságban Megállni nagy veszély. Hát merítsünk erőt a menny felé sietni, Nem állva megpihenni A boldog cél előtt.” RÉ 455, 1.v.

A jóra törekedjétek, ne a rosszra, akkor életben maradtok, és veletek lesz az ÚR, a Seregek Istene (...) Gyűlöljétek a rosszat, szeressétek a jót, szerezzetek érvényt a törvénynek a kapuban! Talán megkegyelmez József maradékának az ÚR, a Seregek Istene (Ám 5,14-15).

Vajsné Fazekas Ibolya